

**Uchwała Nr XLI / 221 /2021
Rady Gminy Sokołów Podlaski
z dnia 30 grudnia 2021 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022.

Na podstawie art.18 ust.1 ust.2. pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz.2050 ze zm.) - Rada Gminy Sokołów Podlaski postanawia co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sokołów Podlaski na rok 2022 – w treści stanowiącej załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Sobolewski

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Sokołów Podlaski na rok 2022, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi .

Zapisy Programu uwzględniają również zadania własne gminy w obszarze profilaktyki I terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizacja zadań wskazanych z Programie finansowana jest ze środków uzyskiwanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi .

Zgodnie z przywołanymi na początku uzasadnienia przepisami Program uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Sobolewski

Załącznik do Uchwały
Nr / /2021
Rady Gminy Sokołów Podlaski
z dnia 30 grudnia 2021 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Sokołów Podlaski na rok 2022**

I. WPROWADZENIE

Rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz narkotykowych, jak i profilaktyka w tym zakresie, należą do zadań własnych gminy. Są one realizowane w ramach rocznego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Podstawą do tworzenia ww. programu są:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, zwany w dalszej części „Programem”, stanowi odpowiedź na zapisy ww. ustaw. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Kierunki określone w niniejszym Programie stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich, jednocześnie pozostaje on zgodny zarówno z kierunkami zawartymi we wspomnianych ustawach, jak i innymi dokumentami strategicznymi takim jak:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021–2025, który jest aktem wykonawczym do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2025 ;
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku;
- „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych gminy Sokołów Podlaski” – badanie, które było przeprowadzone w drugiej połowie 2019 roku.

II. DIAGNOZA GMINY NA PODSTAWIE DIAGNOZY LOKALNYCH SPOŁECZNYCH DLA GMINY SOKOŁÓW PODLASKI

1. Sytuacja demograficzna gminy Sokołów Podlaski

Według stanu na 31 grudnia 2020 r., liczba ludności gminy Sokołów Podlaski wyniosła 6146 osób, z czego 48,89% stanowiły kobiety, a 51,11% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 11,42% ludności powiatu, 0,11% ludności województwa.

Struktura ludności gminy na dzień 31 grudnia 2020 r. przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,85%, osoby w wieku produkcyjnym 59,89%, a w wieku poprodukcyjnym 20,26%. W latach 2017 - 2020 liczba ludności wzrosła o 2,05%”.

W 2020 roku urodziło się 52 dzieci, w tym 42,0% dziewczynek i 58,0% chłopców.

1.2. Cel badania w diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych

Diagnoza lokalnych zagrożeń była sporządzona w celu identyfikacji zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

1.3 Spożywanie alkoholu oraz związane z nim problemy społeczne

Przyjęło się sądzić, że Polacy piją alkohol często, w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie – czyni je społecznie akceptowalnym wzorem postępowania. Jednak nie potwierdza tego rozkład deklaracji, jaki został uzyskany w trakcie badania.

Ponad połowa Polaków (53%) twierdzi, że pije alkohol, ale tylko od czasu do czasu i mając ku temu dobrą okazję. Można to nazwać umiarkowanym stylem picia. Niewielkie grupy badanych deklarują częste (4%) i dosyć częste (7%) wykorzystywanie różnych okazji do napicia się alkoholem. Co szósty respondent (16%) przyznaje, że unika okazji do tego, żeby pić alkohol, a prawie co piąty (19%) deklaruje abstynencję.

W przeprowadzonych badaniach zbadano postawy i przekonania dorosłych mieszkańców na temat alkoholu.

➤ **Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej.**

36% osób swój wiek inicjacji alkoholowej wskazało na pełnoletność. Kolejna najwyższa wartość odnosi się do wieku między 16 a 18 lat – 33% oraz między 13 a 15 rokiem życia – 25%. Wśród ankietowanych nie ma osób, które nigdy nie próbowały alkoholu.

➤ **Kolejną kwestią była częstotliwość spożywania alkoholu.**

28% respondentów to osoby deklarujące abstynencję. Największa liczba badanych przyznała, że pije alkohol kilka razy w miesiącu (39%) oraz raz w tygodniu (13%). Otrzymane wyniki można podsumować stwierdzeniem, że mieszkańcy piją alkohol okazjonalnie.

➤ **Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości.**

Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki). Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1 – 2 porcji (34%) i 3-4 porcje (31%). 8% badanych to osoby niepijące.

W związku z powyższym, należy uznać, że mieszkańcy gminy Sokołów Podlaski odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o niskim poziomie ryzyka.

Wśród mieszkańców gminy Sokołów Podlaski 64% uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol, jednocześnie pozostałe 36% badanych twierdzi, że lokali jest za dużo. Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, czyli chociażby wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

- **Mity na temat szkodliwości alkoholu zawartego w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce).**

Połowa mieszkańców udzieliła odpowiedzi, iż błędne jest przekonanie, że alkohol zawarty w np. piwie jest mniej szkodliwy od alkoholu zawartego w wódce.

Wynik ten świadczy o średnim poziomie świadomości mieszkańców Gminy Sokołów Podlaski na temat szkodliwości alkoholu i konieczności edukacji w tym zakresie.

- **Postawy względem alkoholu dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu.**

71% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”. Jednocześnie 37% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. 65% badanych nie uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach.

85% respondentów uważa, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie niewielkich ilości alkoholu.

99% badanych twierdzi, że alkohol nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.

92% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu.

Można uznać, że wysoki odsetek badanych mieszkańców przyjmuje konstruktywne postawy wobec alkoholu i nie ulega stereotypom.

1.4 Substancje psychoaktywne, nikotyna

Przeprowadzone badania dotyczące wieku inicjacji pokazuje, że 7% nigdy nie paliło, natomiast 47% badanych zapaliło swojego pierwszego papierosa pomiędzy 16 a 18 rokiem życia. 20% wskazało na ukończenie pełnoletności, 12% od 13 do 15, 12% 9-12 lat, a tylko 2% poniżej 9 roku życia. Aż 46% badanych mieszkańców wskazało, że nie znajduje się obecnie w nikotynowym nałogu. W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencję do zmniejszania się ilości osób palących papierosy, aczkolwiek 33% respondentów pali regularnie tradycyjne papierosy, 10% e-papierosy, a 11% robi to okazjonalnie. Ze względu na rosnącą popularność e-papierosów zapytano mieszkańców, co sądzą o ich szkodliwości. Producenci tych wyrobów sugerują, że stanowią one zdrowsze odpowiedniki klasycznych papierosów. Istotnie nie zawierają one substancji smolistych, jednak nadal dostarczają one nikotyny – substancji o działaniu psychoaktywnym, skutkującej wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi. Ponad połowa (61%) respondentów uważa, że e-papierosy są mniej szkodliwe niż klasyczne papierosy. Natomiast 5% badanych twierdzi, że mają bardziej szkodliwy wpływ na zdrowie. 24% badanych jest przekonana o równoczesnej szkodliwości obu produktów.

1.5 Substancje psychoaktywne, narkotyki i dopalacze

W przeprowadzonej diagnozie badanie dotyczące w/w problemu rozpoczęto od pytania niezagrażającego, tj. niebudzącego oporu oraz motywującego do wyrażenia swojego rzeczywistego stanowiska. Dotyczył ono osób zażywających narkotyki i dopalacze w najbliższym środowisku. 67% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające, natomiast 33% zna przynajmniej jedną osobą przyjmującą narkotyki lub dopalacze.

Wśród stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się na pierwszym miejscu dopalacze – 16% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje, natomiast 20% deklarowało, że nie wie jakie substancje przyjmują te osoby. Innymi popularnymi środkami odurzającymi jest LSD (5%), amfetamina (3%), heroina (2%) oraz leki (1%). 91% respondentów nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

W polskim społeczeństwie oprócz narkotyków i dopalaczy poważnym problemem są również leki dostępne w aptekach. Niektóre z nich np. pseudoefedryna wywierają wpływ na układ nerwowy i mogą być stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celu wywołania efektów odurzających. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych. Co więcej: Sprzedaż leków w Polsce od kilkunastu lat rośnie. Jak podaje Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, nasz kraj jest szóstym co do wielkości rynkiem zbytu leków w Europie. Pod względem liczby opakowań przypadających na jednego mieszkańca zajmujemy drugie miejsce – za Francją. Tylko 4% badanych mieszkańców twierdzi, że ma w swoim otoczeniu osoby uzależnione od leków, a 9% ma podejrzenia, że tak jest.

1.6 Zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu

W ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, co trzeci Polak w wieku 15+ grał w jakies gry na pieniądze (34,2%). Polacy najczęściej grają w gry liczbowe Totalizatora Sportowego (26,8%), a w dalszej kolejności w zdrapki (13,3%), loterie/konkursy SMS-owe (7,4%) oraz na automatach do gier z tzw. niskimi wygranymi (4,5%). Wśród Polaków w wieku 15 lat i więcej 7,1% osób gra w jakąś grę na pieniądze co najmniej dwa razy w tygodniu. (...) symptomy zagrożenia uzależnieniem od hazardu występują u 5,3% ogółu Polaków w wieku 15+, a 0,7% osób w tej grupie wiekowej zdradza pewne symptomy problemu z hazardem. Wśród grających w gry na pieniądze realny problem z hazardem może mieć 2,2% graczy.

O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich.

Mieszkańcy Gminy Sokołów Podlaski w kwestii odpowiedzi o ich doświadczenia z tego typu formami rozrywki odpowiadają, że nie korzystają z gier losowych. W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie – łącznie 84%. Natomiast 97% respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu.

1.7 Przemoc w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,

➤ Przemoc w rodzinie, przekonania dotyczące wychowania dzieci

Mieszkańcy Gminy Sokołów Podlaski przejawiają następujące przekonania dotyczące wychowania dzieci.

Z diagnozy wynika, że część badanych przejawia postawy wychowawcze, które właściwe są dla tradycyjnego wychowania. Stwierdzenie „Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa” spotkało się z odrzuceniem 43% respondentów, natomiast 57% mieszkańców zgadza się z tym stwierdzeniem. Jednocześnie 45% badanych zdecydowanie lub raczej tak zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem.

Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją 69 % respondentów. Dodatkowo, 78% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizyczne hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.

➤ Zjawisko przemocy w rodzinie

W przeprowadzonej diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych zbadano rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania

o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie. Wyniki badań są niepokojące, ponieważ 12% respondentów ma w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 38% ma podejrzenia, że tak się dzieje.

Wśród badanych mieszkańców 35% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie, natomiast aż 65% respondentów nie ma pojęcia, gdzie szukać pomocy w takiej sytuacji. Respondenci wskazywali policję, niebieską linię oraz GOPS.

Z badań dotyczących przemocy oraz funkcjonujących w społeczności lokalnej mitów na temat przemocy wynika, że łącznie 86% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.

Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie. W społeczeństwie nie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w tzw. „dobrych domach” – łącznie 97 % mieszkańców gminy Sokołów Podlaski nie jest skłonny myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie. 88% respondentów zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna. Poniższe wartości wskazują na wysoką świadomość badanych mieszkańców na temat specyfiki przemocy.

1.8 Cyberprzemoc oraz uzależnienia od czynności związanych z nowymi technologiami

➤ Cyberprzemoc i uzależnienie od Internetu

Kolejnym zagrożeniem badanym w ramach była cyberprzemoc.

Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. (...) Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS. Badania wykazały, że cyberprzemoc w lokalnej społeczności nie stanowi problemu. Mianowicie, tylko 3% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, która padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a 8% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało. Jednakże dane związane z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym są niepokojące. Łącznie 80% uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w środowisku lokalnym, a 20% ocenia je jako dość i bardzo rzadkie zjawisko.

2. Wnioski dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym

W podsumowaniu badań umieszczonych w Diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonych w gminie Sokołów Podlaski można wyróżnić zasadnicze problemy, które wymagające uwagi ze strony władz samorządowych.

Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

- Za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali zanieczyszczenie powietrza, krajobrazu oraz wody. Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy z ograniczania niskiej emisji i poszukujące rozwiązań w tym zakresie np. informujące mieszkańców o dofinansowaniach wymiany kotłów na węgiel na nowe ekologiczne źródła energii oraz uświadamiające jak spalanie w kotłach paliwa złej

jakości oraz śmieci wpływa na zdrowie społeczeństwa. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne. Można zorganizować również warsztaty ekologiczne dla społeczeństwa w ramach np. pikniku ekologicznego.

- Dorosłe pokolenie gminy Sokołów Podlaski deklaruje najczęściej spożywanie alkoholu kilka razy w miesiącu (39%) i są to małe ilości (1-2 porcje). Mieszkańcy gminy, w większości, nie mają poczucia zagrożenia ze strony osób spożywających alkohol (odpowiedzi raczej nie zgadzam się i zdecydowanie nie zgadzam się, że osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w środowisku lokalnym 37%).
- Respondenci prezentują konstruktywne postawy w zakresie skutków spożywania napojów alkoholowych. Alkohol nie jest dobrym „lekiem” na codzienne problemy mieszkańców gminy Sokołów Podlaski, ponieważ prawie wszyscy (99%) nie zgadza się z tym twierdzeniem. W kwestiach takich jak spożycie niewielkiej ilości alkoholu w czasie ciąży lub przed prowadzeniem pojazdu mieszkańcy również prezentują konstruktywne postawy (odpowiednio 85% i 92%).
- Zjawisko palenia papierosów nie dotyczy 46% mieszkańców. Prawie co trzeci badany pali okazjnie tradycyjne lub e-papierosy. 61% sądzi (błędnie interpretując np. materiały reklamowe), że elektroniczny papieros jest mniej szkodliwy z racji konstrukcji zgoła odmiennej od tradycyjnych papierosów.
- Wyniki wskazują, że w gminie problem zażywania substancji psychoaktywnych występuje, aczkolwiek nie jest rozpowszechniony. Co trzeci respondent zna osoby, które przyjmują substancje odurzające. Do najczęściej stosowanych zaliczyć można dopalacze. Nieliczni mieszkańcy wskazują, że znają osoby uzależnione od leków (4%).
- Wyniki badań dot. przemocy pokazują, że 12% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają takiej przemocy, a 38% ma podejrzenia. Wśród badanych mieszkańców 35% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie, natomiast aż 65% respondentów nie ma pojęcia, gdzie szukać pomocy w takiej sytuacji.
- Społeczność gminy prezentuje wysoką świadomość w tematyce przemocy w rodzinie. 69% respondentów nie uważa, że dziecko powinno bać się rodziców, dodatkowo 78% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala sobie lepiej radzić w przyszłości.
- W subiektywnej ocenie większości mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest dość rzadkie lub bardzo rzadkie (84%). Respondenci nie wiedzą, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu (97%).
- Cyberprzemoc w lokalnej społeczności ma znaczenie marginalne: tylko 3% wie a 8% przypuszcza, że osoba z jej otoczenia padła ofiarą przestępstwa internetowego. Jednakże dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów lub Internetu w środowisku lokalnym są niepokojące: 80% określa je jako bardzo i dość powszechne. Wskazuje to na konieczność szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych oraz sposobów racjonalnego korzystania z nowych technologii.

Badania sprzedawców napojów alkoholowych

- Sprzedawcy wydają się raczej nie ulegać najpopularniejszym mitom dotyczącym spożywania alkoholu. 70% z nich uważa, bowiem, że alkohol jest lub raczej jest tak samo groźny niezależnie od tego, czy pochodzi z piwa czy z wódki. Wszyscy badani wiedzą także, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest niebezpieczne / raczej niebezpieczne oraz że picie alkoholu w czasie ciąży, nawet w małych dawkach, może być szkodliwe. Prawie wszyscy zdają sobie sprawę, że alkohol nie jest dobrym rozwiązaniem codziennych problemów (95%).
- Sprzedawcy opowiadają lub raczej opowiadają się za tym, aby osoby niepełnoletnie nie miały możliwości spożywania alkoholu i większość (90%) uważa, że dostęp do alkoholu powinien być kontrolowany. Jednakże badani uważają, że młodzi ludzie nie mają problemu z zakupieniem alkoholu na terenie gminy, a próby kupna przez osoby nieletnie zdarzają się nawet kilka razy w tygodniu (20%) i miesiącu (30%). Jedna piąta sprzedawców deklaruje, że kilka razy zdarzyło się im sprzedać alkohol osobie, która była nieletnia. Wskazuje, to że część sprzedawców może nie zdawać sobie sprawy z konsekwencji takich działań.
- Tylko jedna piąta sprzedawców deklaruje, że spożywanie alkoholu na terenie sklepu nie zdarza się.
- Przeważająca część sprzedawców ocenia kontrolę sprzedaży napojów alkoholowych, jako bardzo dobrą i raczej dobrą (95%).

Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

- Inicjację alkoholową ma za sobą: 12% badanych uczniów klas młodszych SP oraz 40% uczniów klas starszych. Jako okoliczności uczniowie wskazują przede wszystkim spotkania z rodziną oraz ze znajomymi. Alkohol to substancja, do której dostęp dla uczniów, w porównaniu do narkotyków czy dopalaczy, jest zdecydowanie łatwiejszy. Jego spożywanie jest też powszechnie tolerowane, traktowane, jako element tradycji czy kultury, a wręcz nieodłączny element wielu życiowych wydarzeń — niestety często osoby dorosłe nie widzą problemu w tym, że akceptują włączanie w ten „zwyczaj” osób niepełnoletnich. W związku z tym warto organizować kampanie informacyjne czy specjalne wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań. Niebagatelna rola w przeciwdziałaniu tego typu sytuacjom przypada szkołom i nauczycielom mających kontakt z rodzicami, ale także władzom samorządowym, które mogą postarać się włączyć w lokalne programy przeciwdziałania problemom uzależnień oddziaływania skierowane na edukację i promocję zachowań pożądanых u rodziców oraz pozostałych mieszkańców miasta. Grupa rówieśnicza stanowi nieodłączny element prawidłowego rozwoju społecznego nastolatków, dzięki której nabywają umiejętności komunikacyjnych, empatii, pracy w grupie itp. Ważne przy tym, by środowisko szkolne, rodzinne itd. umożliwiała młodym ludziom spędzanie wolnego czasu w sposób, który będzie dla nich bardziej atrakcyjny niż np. wspólne picie alkoholu. Warto, więc zadbać o dostępność zajęć sportowych oraz rozwijających inne pasje i hobby oraz organizację różnego rodzaju akcji i wydarzeń, które będą mogły być alternatywą dla spotkań „zakrapianych” alkoholem czy innymi używkami (należy tutaj zaznaczyć, że spotkania ze znajomymi stanowią dla prawie połowy uczniów główny sposób spędzania

- wolnego czasu). Równie przydatne będzie organizowanie szkolnych warsztatów, podczas których młodzież będzie mogła wspólnie wypracowywać pożądane postawy wobec zagrożeń.
- 8% uczniów klas 4-6 szkół podstawowych miało jednorazowy kontakt z alkoholem lub piło kilka razy w życiu (3%), natomiast wśród uczniów klas 7-8 odsetek ten był wyższy i wynosił odpowiednio 26% i 13%. Największy procent z nich deklaruje picie piwa (tutaj warto zaznaczyć, że większość młodych ludzi nie jest przekonana o prawdziwości mitu jakoby alkohol w piwie był „słabszy”) i wódki. Większość młodych ludzi przyjmuje konstruktywne postawy wobec substancji psychoaktywnych i ma świadomość ich szkodliwości.
 - Wyniki badań wskazują, wśród młodych ludzi problem substancji psychoaktywnych, tj. narkotyków i dopalaczy jest marginalny.
 - Raczej dobrze rokujące są także wyniki dotyczące nastawienia uczniów wobec brania narkotyków i dopalaczy w większości uczniowie w każdej grupie wiekowej nie zgadzają się lub raczej nie zgadzają się, by było to normalne dla osób w ich wieku. Nie uważają również, że dopalacze są mniej szkodliwe oraz istnieje mniejsze prawdopodobieństwo uzależnienia się.
 - Uczniowie gminy deklarują w ogromnej większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami (SP 4-6 – 99%; SP 7-8 – 98%) . Rodzice okazali się grupą osób, do których chętnie zwróciliby się oni po pomoc w razie kłopotów. Jednakże niewielka część uczniów nie chciałaby zwierzyć się rodzicowi, gdyby ktoś im groził lub namawiał do czegoś złego (SP 4-6 – 5%; SP 7-8 – 17%).. Stosowne byłoby w tym przypadku włączenie w zakres tematyczny szkolnych spotkań z rodzicami tematyki skutecznego reagowania na problemy wychowawcze i sposobów skutecznej komunikacji z dzieckiem. Generalnie rzecz ujmując pozytywne relacje z rodzicami uczniów to niewątpliwie zasób chroniący, który może zostać wykorzystany w planowaniu oddziaływań profilaktycznych poprzez tworzenie sojuszu rodzic—nauczyciel w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy m.in. poprzez uzupełniającą się edukację dotyczącą zagrożeń, a także kształtowanie konstruktywnych postaw i budowanie sieci wsparcia.
 - Na uwagę zasługuje fakt, że uczniowie dużo rzadziej wskazali w kwestii zaufania nauczycieli. Spadek poziomu zaufania w tym wypadku jest zauważalny dla starszych uczniów. Godne polecenia byłoby zorganizowanie spotkań dla wychowawców ze specjalistami z zakresu profilaktyki, podczas których nauczyciele mogliby zdobyć wiedzę na temat sposobów wzmacniania relacji zaufania i budowania zasobów chroniących. Pożądane byłoby zaaranżowanie odpowiednio poprowadzonych godzin wychowawczych z młodzieżą, na których nauczyciel będzie miał okazję pokazać się uczniom nie tylko, jako osoba odpowiedzialna za sprawy organizacyjne i prowadzenie danego przedmiotu, ale także, jako godny zaufania dorosły, który jest otwarty na trudne kwestie osobiste trapiące dzieci i młodzież.
 - Uczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Zauważalne jest to w szczególności przy deklaracjach o codziennych doświadczeniach w tym zakresie. Kilka procent z nich nie czuje lub raczej nie czuje się bezpiecznie w swojej szkole i deklaruje, że do szkoły uczęszczają osoby, których się boją (SP 4-6 -23%). Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemu przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które

włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

- Uczniowie deklarują w większości stosunkowo „zdrową” ilość czasu spędzanego na komputerze (poniżej 3 godzin łącznie SP 4-6: 81%; SP 7-8: 72%) . Jednakże 28% uczniów klas 7-8 spędza przed komputerem dziennie więcej niż 4 godziny, co w praktyce może oznaczać, że po przyjściu ze szkoły korzystanie z komputera jest wśród tych uczniów jedyną formą spędzania czasu. Wiadomo jednak, że szczerą oceną własnych negatywnych nawyków jest trudnym zadaniem. Dlatego też procent osób, które relatywnie długo w ciągu czasu wolnego korzystają z komputera, może być większa. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak, aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po mało oferujących stronach internetowych. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.
- Wyniki starszych uczniów dotyczące zagrożeń związanych z nowymi technologiami (doświadczenia w zakresie cyberprzemocy) wskazują na konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych, ale także profilaktyki zachowań agresywnych i nauki polubownego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w przestrzeni wirtualnej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i narkomani: dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjum, rodzice, nauczyciele reprezentanci innych grup społecznych, lokalnych;
- 2) w zakresie pomocy specjalistycznej: osoby mające czynny kontakt z alkoholem i osoby współuzależnione.

IV. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz jego skutkom, a także przeciwdziałanie narkomanii na terenie gminy Sokołów Podlaski.

Cele główny będzie możliwy do realizacji poprzez cele szczegółowe to:

1. Ograniczenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez kreowanie lokalnej polityki w tym zakresie.
2. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie gminy oraz zmniejszanie rozmiarów już istniejących.
4. Zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom małoletnim.
5. Zmiana postaw i postępowania członków społeczności wobec problemów alkoholizmowi i narkomanii.
6. Zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
7. Realizacja profesjonalnych programów profilaktyki wobec dzieci i młodzieży w zakresie choroby alkoholowej i narkomanii.

8. Podniesienie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli realizujących programy profilaktyczne i handlowców zajmujących się sprzedażą alkoholu w zakresie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych.
9. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy. Zapewnienie schronienia ofiarom przemocy poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się przemocą.
10. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej do realizacji programów profilaktycznych.
11. Podejmowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
12. Realizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

V. ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące zadania, ujęte w poniższych tabelach:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego	- liczba wniosków złożonych do GKRPA; - liczb odbytych rozmów; - liczba osób, które podjęły terapię w placówkach leczenia odwykowego
2	Realizacja ponadpodstawowej oferty dla osób uzależnionych w formie dodatkowych zajęć terapeutycznych, np. zapobiegania nawrotom picia, służących dalszemu zdrowiu i rehabilitacji społecznej, a także wspieranie środowisk samopomocy	- liczba placówek; - liczba osób biorących udział w biorących udział w dodatkowych zajęciach; - liczba środowisk samopomocowych oferujących wsparcie
3	Ocena warunków i poziomu świadczenia usług w punkcie konsultacyjnym	- liczba udzielonych porad
4	Wspieranie leczenia uzależnienia od alkoholu i narkomanii	- liczba przeprowadzonych rozmów; - liczba osób zgłoszonych do GKRPA
5	Dofinansowanie do zajęć rehabilitacyjnych w trakcie obozów terapeutycznych	- liczba wniosków o dofinansowanie; - liczba osób biorących udział w obozach
6	Kierowanie na specjalistyczne badania /biegły lekarz i psycholog/ w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu i narkotyków i rodzaju proponowanego leczenia	- liczba osób skierowanych na specjalistyczne badania
7	Wnioskowanie przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinach alkoholików, a także powiadamianie prokuratury o występowaniu przemocy	- liczba wniosków złożonych do sądu, do prokuratury

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i innym uzależnieniem na terenie gminy Sokołów Podlaski	- liczba świetlic - liczba uczestników świetlic - wysokość wydatków poniesionych na zadanie
2	Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Programy te powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji. W ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych)	- liczba świetlic - liczba programów - liczba uczestników - wysokość wydatków poniesionych na zadanie
3	Dofinansowanie do organizacji wypoczynku dla dzieci z rodzin alkoholowych, rodzin doświadczających przemocy połączonego z programem profilaktyczno – terapeutycznym i psychoedukacyjnym	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba uczestników
4	Dofinansowanie do obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które powinny być integralnym elementem i uzupełnieniem całorocznej pracy z dziećmi.	
5	Ocena warunków i poziomu świadczonych usług w świetlicach środowiskowych, socjoterapeutycznych	- liczba uczestników biorących udział - liczba uczestników rezygnujących z usług
6	Finansowanie zatrudnienia wychowawców (opiekunów) w świetlicach socjoterapeutycznych dla dzieci z problemem alkoholowym i innymi używkami, uzależnieniem.	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba opiekunów/wychowawców
7	Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych. Mogą brać w nich udział pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, którzy są zatrudnieni w tego typu placówkach lub deklarują gotowość podjęcia tego rodzaju pracy	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba kursów/szkoleń - liczba osób biorących w kursach/szkoleniach
8	Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba dzieci którym finansowano dożywianie
9	Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego - liczba szkoleń, spotkań itp.
10	Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	- liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego/grup roboczych - liczba założonych Niebieskich Kart

11	Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- liczba szkoleń, kursów, warsztatów, itp. - liczba uczestników
12	Finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których efektem będzie między innymi zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba programów - liczba uczestników
13	Organizowanie i prowadzenie edukacji społecznej w formie lokalnych pogadanek, porad, seminariów, konferencji i kampanii w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym, narkomanii.	- liczba przeprowadzonych edukacji społecznych - liczba uczestników
14	Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (<i>Fetal Alcohol Syndrome</i> – FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów.	- liczba uczestników
15	Organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, które mają na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba uczestników

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Realizacja działań profilaktycznych w szkołach podstawowych. Dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach statutowych działań szkół, promowanie programów autorskich	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba zakupionych programów - liczba uczestników
2	Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne w zakresie wczesnej inicjacji środkami psychoaktywnymi	- liczba przeprowadzonych zajęć/godzin - liczba uczestników
3	Podjmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	- liczba działań edukacyjnych - liczba uczestników
4	Prowadzenie cyklu spotkań profilaktycznych z młodzieżą na temat zagrożeń związanych ze środkami zmieniającymi świadomość i towarzyszących temu zjawisk	- liczb spotkań - liczba uczestników
5	Organizacji i finansowanie konkursów na szczeblu szkolnym i gminnym	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba konkursów - liczba uczestników

6	Wspieranie działalności uczniowskich klubów sportowych, różnych form kultury fizycznej oraz innych społecznie akceptowanych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia – realizacja na bazie klubów sportowych programów psycho - profilaktycznych zmieniających zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba uczestników - liczba klubów, które otrzymały dofinansowanie
7	Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, dorosłych.	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba imprez oraz różnych form aktywnego spędzania czasu
8	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i edukacyjno-sportowych, dofinansowanie do zakupu sprzętu i wyposażenia sportowego	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba złożonych wniosków o dofinansowanie
9	Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia	- liczba działań - liczba uczestników - liczba kontroli i interwencji
10	Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących uzależnienia i przemocy domowej	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - ilość zakupionych / rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Wspieranie inicjatyw profilaktycznych i promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu	- liczba inicjatyw - ilość instytucji prowadzących/organizujących zadanie
2	Organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych z uwzględnieniem stowarzyszeń abstynenckich	- liczba szkoleń - liczba uczestników
3	Wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych	- wysokość wydatków poniesionych na zadanie - liczba instytucji, które otrzymały dofinansowanie
4	Współpraca i wspieranie ruchów samopomocowych, szczególnie AA	- liczba nawiązanej współpracy w ramach zadania

5	Współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych	
---	--	--

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13³ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ³ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych sprzedaży alkoholu	<ul style="list-style-type: none"> - liczba realizowanych kontroli - liczba interwencji - liczba wystąpień przed sądem

6. Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego - zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego - zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
Lp.	Zadania	Wskaźniki
1	Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (poprzez obsługa administracyjna, wynagrodzenia członków GKRPA, dodatkowe szkolenia dla członków GKRPA, pokrywanie kosztów sądowych)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba posiedzeń GKRPA - liczba osób objętych działaniami - liczba szkoleń - liczba osób skierowanych do leczenia odwykowego - wysokość wydatków poniesionych na zadanie -
2	Zabezpieczenie pracy Bieglym Sądowym, wydawania opinii przez biegłych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób skierowanych na badanie psychiatryczno-psychologiczne - liczba wniosków skierowanych do sądu

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zamierzonymi efektami działań podejmowanych w ramach realizacji celów Programu będą:

- 1) uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i narkotyków,
- 2) wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie zachowań abstynenckich,
- 3) wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży jak również pomocy osobom uzależnionym,
- 4) wzrost świadomości mieszkańców gminy o możliwości uzyskania szeroko rozumianego wsparcia,
- 5) pogłębienie wiedzy o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,

- 6) zmiana stereotypów utrudniających świadczenie pomocy osobom tego wymagającym
- 7) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
- 8) promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

VIII. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkotykowych wymaga współdziałania szeregu instytucji, oświaty, policji, ośrodka pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, administracji, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z alkoholem i narkotykami.

Koordinację przedsięwzięć związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 związanych z realizacją zadań własnych Gminy, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii zawartych w niniejszym programie prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo instytucjami zaangażowanymi w realizację programu będą:

1. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Sokołów Podlaski,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Szkoły Podstawowe, Zespoły Oświatowe, Świetlice Socjoterapeutyczne
4. Inne podmioty, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Stały monitoring programu prowadzony przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Bieżący monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz wdrażanie działań korygujących. Przewodniczący GKRPA składa roczne sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Wójtowi Gminy i Radzie Gminy w Sokołowie Podlaskim.

IX. ZASADY I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i nie mogą być przeznaczone na inne cele. Oznacza to, że kwota środków finansowych i niewykorzystanych w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków planowanych w budżecie Gminy Sokołów Podlaski, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100%) oraz dochodów własnych. Planowane na rok 2022 łącznie nakłady finansowe wynoszą 56 000,00zł i zostały poniżej szczegółowo rozpisane wraz z podziałem środków na poszczególne rodzaje zadań.

Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 r.

Lp.	Zadanie	Przewidywany koszt realizacji	Okres realizacji
1	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	27 000,00zł	01.01.2022-31.12.2022
2	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ³ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
3	Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego - zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
4	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	12 000,00zł	01.01.2022-31.12.2022
5	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	12 000,00zł	01.01.2022-31.12.2022
6	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	5 000,00zł	01.01.2022-31.12.2022
	Razem koszt realizacji	56.000,00zł	

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych.

1. Członkom przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w wysokości 200,00zł brutto.
2. Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 600,00zł brutto za udział w pracach komisji i jej obsługę.
3. Członkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży służbowej określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. Nr 0, poz.167 ze zmianami) oraz odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego.
4. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności zatwierdzonych przez Przewodniczącego.

Przewodniczący Rady Gminy

Paweł Sobolewski

